

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев2 2493/2019
15.07.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Божидара Вујичића, председника већа, Весне Субић, Јелице Бојанић Керкез, Весне Поповић и Јасминке Станојевић, чланова већа, у парници тужилаца ..., сви са адресе туженог, које заступа пуномоћник Бисерка Крпић, адвокат из ..., тужилаца ..., које заступа пуномоћник Бисерка Крпић и Оливера Јованић, адвокати из ..., тужилаца ... са пребивалиштем у ..., кога заступа пуномоћник Драгомир Вулетић и Ненад Вулетић адвокати из ..., против туженог ЈКП „Водовод и канализација“ са седиштем у Суботици, кога заступају Мирјана Ерос и Буцко Ђерђ, адвокати из ..., ради исплате, одлучујући о ревизијама парничних странака изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 49/18 од 09.03.2018. године, у седници одржаној дана 15.07.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ, као неосноване, ревизије тужилаца (...) изјављене против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 49/18 од 09.03.2018. године у преиначујућем делу изреке (став 2. изреке).

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизијама тужилаца (осим тужилаца ...) изјављеним против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 49/18 од 09.03.2018. године, у потврђујућем делу изреке (став 3.), као о изузетно дозвољеним.

ОДБАЦУЈУ СЕ, као недозвољене, ревизије тужилаца (осим тужилаца ...) изјављене против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 49/18 од 09.03.2018. године у потврђујућем делу пресуде (став 3. изреке).

НЕ ПРИХВАТА СЕ одлучивање о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 49/18 од 09.03.2018. године у потврђујућем делу изреке (став 3.).

ОДБАЦУЈЕ СЕ, као недозвољена, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Новом Саду Гж1 49/18 од 09.03.2018. године у потврђујућем делу изреке (став 3.).

Образложење

Пресудом Основног суда у Суботици П1 121/16 од 12.09.2017. године обавезан је тужени да изреком назначеним тужиоцима исплати за децембар 2000. године, јануар, фебруар и март 2001. године, на име разлике зараде, назначене месечне износе са

затезном каматом за назначени период, док је захтев тужилаца преко досуђених до тражених месечних износа наведених у изреци одбијен. Одбијен је захтев поименично наведених тужилаца за исплату разлике зараде за период април 2001. године – октобар 2003. године у траженим месечним износима ближе наведеним у изреци, са затезном каматом за сваки месечни износ за назначене периоде; обавезани су тужиоци да туженом накнаде трошкове поступка у износу од 1.404.000,00 динара, са затезном каматом од пресуђења до исплате.

Пресудом Апелационог суда у Новом Саду Гж1 49/18 од 09.03.2018. године, ставом првим изреке, укинута је првостепена пресуда у делу који се односи на тужиоца ... и предмет враћен на поновно суђење у том делу. Ставом другим изреке преиначена је пресуда у усвајајућем делу и делу одлуке о захтеву туженог за накнаду трошкова поступка и одбијен захтев тужилаца (изузев тужилаца ...) за исплату неисплаћене разлике зараде за фебруар и март 2001. године у износима наведеним у изреци првостепене пресуде са затезном каматом за тражени период и захтев туженог за накнаду трошкова поступка преко износа од 1.070.250,00 динара, са затезном каматом од извршности до исплате. Ставом трећим изреке жалбе странака у преосталом делу су одбијене и потврђена првостепена пресуда.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену благовремено су изјавили ревизију тужиоци ..., преко адвоката Оливере Јованић и остали тужиоци (осим тужилаца ...) преко пуномоћника адвоката Бисерке Крпић, због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права, и предложили да се ревизије сматрају изузетно дозвољеним, у смислу члана 404. Закона о парничном поступку. Ревизију је изјавио и тужени, из свих законских разлога и такође предложио да се ревизија сматра изузетно дозвољеном, у смислу члана 404. ЗПП.

Применом члана 404. став 1. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ...18/20) посебна ревизија се може изјавити због погрешне примене материјалног права и против другостепене пресуде која се не би могла побијати ревизијом, ако је по оцени Врховног касационог суда потребно размотрити правна питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, ради уједначавања судске праксе, као и када је потребно ново тумачење права (посебна ревизија). Према ставу 2. истог члана, испуњеност услова за изузетну дозвољеност ревизије Врховни касациони суд цени у већу од пет судија.

Правноснажном пресудом одлучено је о праву тужилаца на исплату разлике неисплаћених зарада за децембар и јануар 2000. године и период април 2001 – октобар 2003. године. О овом праву тужилаца судови су одлучили уз примену материјалног права које је у складу са правним схватањем израженим у одлукама Врховног касационог суда, у којима је одлучивано о истоветним захтевима тужилаца, са истим или сличним чињеничним стањем и правним основом. Ревизијама се не указује на постојање другачијих одлука, због чега у конкретном случају не постоји потреба за разматрањем правних питања од општег интереса или у интересу равноправности грађана, као ни потреба уједначавања судске праксе или новог тумачења права у односу на разлику исплаћених зарада тужиоцима за месец децембар 2000. године и месец јануар 2001. године, као и на исплату разлике неисплаћених зарада за период април 2001. године – октобар 2003. године.

Ревизијама тужилаца се побија и другостепено решење о трошковима поступка садржано у ставу другом изреке пресуде. Одредбом члана 420. став 1. ЗПП прописано је да се ревизија може изјавити и против решења другостепеног суда којим је поступак правноснажно завршен, али применом става 2. истог члана, ревизија против решења није дозвољена у споровима у којима не би била дозвољена ревизија против правноснажне пресуде, што значи да је условљена граничном вредношћу за изјављивање ревизије прописаном чланом 403. став 3. ЗПП.

Када је за изјављивање ревизије меродавна вредност предмета спора, на основу члана 28. став 1. ЗПП, узима се само вредност главног дуга док се према ставу 2. истог члана, камате, уговорна казна и остала споредна тражења, као и парнични трошкови не узимају у обзир ако не чине главни дуг. С обзиром да је побијаним решењем одлучено о споредном тражењу тужилаца – трошковима поступка које не чине главно потраживање, то је и ревизија недозвољена.

Због свега наведеног одлучено је као у ставовима другом, трећем, четвртном и петом изреке.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у преиначујућем делу изреке, у смислу члана 408. Закона о парничном поступку у вези члана 403. став 2. тачка 2. истог Закона, па је утврдио да ревизије тужилаца нису основане.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизијама се указује на битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 12. Закона о парничном поступку, али та битна повреда није прописана као ревизијски разлог чланом 407. став 1. тачка 2. истог Закона. Такође, у поступку није учињена ни битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 1. ЗПП на коју се у ревизији указује, јер је другостепени суд правилно применио све одредбе Закона о парничном поступку на чију погрешну примену се указује у ревизијама.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су у периоду новембар 2000. – октобар 2003. године радили код туженог на пословима и са коефицијентима сложености како је то ближе наведено у првостепеној пресуди, а тужени је исплаћивао зараде тужиоцима, у вези са чим су сачињаване обрачунске листе. Приликом обрачуна зараде, у обрачунским листама тужиоцима су наведени коефицијенти сложености према којима је обрачунавана зарада.

Споразумом закљученим 01.02.2001. године између председника Већа Савеза синдиката Општине Суботица и председника Извршног одбора СО Суботица, у члану 1. предвиђено је да се синдикат запослених у стамбено-комуналној делатности солидарише са осталим запосленима и грађанима и прихвата цену рада за најједноставнији рад на нивоу децембарских исплаћених зарада у периоду док траје привремено буџетско финансирање у Општини, а разлика која проистекне из појединачних колективних уговора јавних и јавно-комуналних предузећа и стварно исплаћених зарада ће се евидентирати и накнадити у најдуже три наредна месеца.

Скупштина Општине Суботица је на седници од 01.03.2001. године донела закључак којим, као оснивач, обавезује в.д. директора туженог и Управни одбор да се обустављају сва давања радницима осим зараде, накнаде за топли оброк, путни трошак и регрес по основу одредби колективних уговора и да се разраде конкретни критеријуми за утврђивање зарада по основу Посебног колективног уговора за комуналне делатности, узимајући у обзир физички обим произвођење, субјективне губитке и дистрибуцију воде, степен ненаплаћености фактурисане реализације и друге параметре који значе повећање квалитета пословања. Председник Већа савеза синдиката Општине Суботица и председник Извршног одбора СО Суботица су дана 28.01.2003. године закључили још један споразум у коме се, у члану 2. наводи, да су синдикат и оснивач сагласни да се на име обавеза поменутих у члану 1. овог споразума (а који се позива на претходни споразум из 2001. године) свим запосленима у јавним и јавно-комуналним предузећима исплати у просеку нето износ од 6.000,00 динара, а динамику исплате ће одредити свако предузеће појединачно, зависно од својих могућности. Исплатом износа из члана 2. овог споразума престају све обавезе за ЈП и ЈКП проистекле из споразума од 01.02.2001. године, као и свих осталих докумената која се односе на наведено у члану 1. овог споразума.

Према наведеним споразумима од 01.02.2001. године и 28.01.2003. године, тужиоцима су дана 06.02.2003. године исплаћени нето износи ближе наведени у образложењу првостепене пресуде, а те исплате су исказане у обрачунима као део исплате зараде за децембар 2002. године. Тужени није доказао да су тужиоци потписали изјаве да су њихова потраживања по основу разлике нето зараде измирена и да ће се исплатом износа по споразуму умањити њихова потраживања за евентуалне разлике нето зараде.

Планом пословања туженог за 2002. и 2003. годину утврђено је да се приликом планирања годишњег фонда зарада запослених пошло од просека бруто зарада по раднику у привреди општине, и то за 2002. годину остварене у децембру 2001. године увећано за 20%, те од специфичности делатности, док су за 2003. годину расходи планирани на нивоу просечне бруто зараде по запосленом од 21.056,49 динара, што је просек исплаћене бруто зараде по запосленом за октобар месец 2002. године. Тужени у спорном периоду има Појединачни колективни уговор из 1996. године са изменама и допунама из 1997. године који је био усклађен са одредбама Посебног колективног уговора за комуналне делатности.

Налазом вештака економско финансијске струке утврђена је разлика зараде за спорни период обрачуната по ПКУ и Гранском колективном уговору, као и према Уредбама Владе Републике Србије по месецима спорног периода. У децембру 2000. и јануару 2001. године код туженог се примењивао колективни уговор, који је био усклађен са Посебним колективним уговором за комуналне делатности, а тужени тужиоцима није исплатио зараде у складу са колективним уговором, јер је Уредба Владе Републике Србије о висини зарада и других примања у јавним предузећима ступила на правну снагу 23.03.2001. године и примењивала се почев од исплата које се врше у марту 2001. године, односно након ступања на правну снагу ове Уредбе. Наведена Уредба се на туженог примењивала почев од исплате зараде за фебруар 2001. године, с обзиром да је исплата зараде за фебруар 2001. године тужиоцима извршена 29.03.2001. године.

На утврђено чињенично стање другостепени суд је правилно применио материјално право када је првостепену пресуду у усвајајућем делу делимично преиначио и одбио захтев тужилаца за исплату разлике зараде за фебруар и март месец 2001. године, с обзиром да је чланом 1. Уредбе Владе Републике Србије о висини зараде и других примања у јавним предузећима, која је на правну снагу ступила 23.03.2001. године, прописано да се зарада и друга примања у јавним предузећима и предузећима која су основала јавна предузећа обрачунавају и плаћају у складу са Уредбом почев од исплата у месецу марту 2001. године, а исплата зараде за фебруар и март 2001. године вршила се након ступања ове Уредбе на правну снагу.

Супротно наводима ревизија, другостепени суд је правилном применом наведене Уредбе Владе Републике Србије правилно закључио да тужиоцима не припада право на исплату зараде за фебруар и март 2001. године, а разлоге за такву одлуку у свему прихвата и Врховни касациони суд.

Врховни касациони суд је ценио и остале наводе изјављених ревизија којима се не доводи у сумњу правилност и законитост побијане пресуде у преиначујућем делу изреке, због чега ти наводи нису посебно образложени.

Из наведених разлога одлучено је као у изреци пресуде, на основу члана 414. став 1. Закона о парничном поступку.

**Председник већа-судија
Божидар Вујичић, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић